

POMM1002: Suomalaisesta koulusta ja kouluyhteisön hyvinvoinnista

---

Syksy 2021

Ajankohtaista

Viimeinen demotapaaminen 11.11. klo 8.30-10.00 tai 10.15-11.45. Ko. päivänä ei luentoa.

Sovitaan aikataulusta.

Valmistaudu keskustelemaan omista Prope-pohdinnoistasi ryhmässä.

Muista väliarviointivloggaus!

Loppuvloggaus jakson päätteeksi 30.11.

Propen ja itsearviointin palautus 30.11.

Arvioinnista

Arvioinnin kohde	Arvioinnin tapa	Osuus opintojakson kokonaisarviossa
PROpe-työskentely	kriteeriperustainen sanallinen ja numeerinen opettaja-arviointi - ope kirjaa itsearviointipalautuksen yhteyteen	50 %
Oppimistavoitteiden täyttyminen kurssilla ja PROpe-työskentely	<i>kriteeriperustainen sanallinen ja numeerinen itsearviointi</i>	50 %

Hyvinvointia vahvistava osaaminen

*Tunnistat fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia edistäviä tekijöitä yksilöiden ja ryhmien tasolla. Saat valmiuksia tukea ja kehittää oppijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia **moniammatillisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa** sekä puuttua kehitystä ja hyvinvointia vaarantaviin tekijöihin, esimerkiksi kiusaamiseen. Tunnistat kouluyhteisön hyvinvoinnin tekijöitä ja kykenet osallistumaan kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen.*

Kykenet tunnistamaan oman asiantuntijuuden kehittymiseen ja opettajan työhön sisältyviä tyytyväisyyttä, sitoutumista ja motivaatiota vahvistavia tekijöitä. Lisäksi tunnistat eri elämäntilanteisiin liittyviä kuormitustekijöitä sekä kykenet hyödyntämään stressinhallinnassa hyvinvointia ja jaksamista edistäviä henkilökohtaisia ja yhteisöllisiä resursseja.

Hyvinvointia vahvistavaa osaamistasi ja sen kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

Oma hyvinvointini kasvattajana ja sen tukeminen:

• Mikä tukee jaksamistani ja innostustani työtehtävissäni ja kouluyhteisössä?

- Miten priorisoin tehtäviäni?
- Miten käsittelen työssä kokemiani vaikeita tunteita?
- Opettaja on myös kasvatusalan asiantuntija - millaiseksi hahmotan tehtäväni kasvattajana?
- Miten olla kannustava ja hyvinvointia tukeva kasvattaja?

Kouluyhteisön hyvinvointi ja sen tukeminen:

- Miten voin antaa tukea opettajakollegoiden jaksamiseen ja työhön sitoutumiseen?
- Miten voin edistää työyhteisön motivaatiota kehittää toimintakulttuuriaan?

Oppilaiden hyvinvointi ja sen tukeminen:

- Miten opettajana voin edistää oppijoiden innostusta ja motivaatiota?
- Mikä merkitys on luokan ilmapiirillä oppimisessa ja hyvinvoinnissa?
- Miten opettajana voin ottaa huomioon lapsen ja nuoren kokemusmaailman?
- Miten hyödynnän moniammatillista yhteistyötä oman, kouluyhteisön ja oppilaiden hyvinvoinnin tukena?
- Miten voin kehittää taitoja tunnistaa hyvinvoinnin heikentymistä itsessäni ja muissa (väsyminen, kyynistyminen, aggressio, masennus jne.)?

- Ahtola, A. (toim.) 2016. Psykkinen hyvinvointi ja oppiminen. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Hamarus, P. 2008. Koulukiusaaminen. Huomaa, puutu, ehkäise. Helsinki: Kirjapaja.
- Kinnunen, U. & Mauno, S. (toim.) 2009. Irtiottoja työstä: työkuormituksesta palautumisen psykologia. Tampere: Yliopistopaino.
- Kiuru, N., Aunola, K., Lerkkanen, M.-K., Pakarinen, E., Poskiparta, E., Ahonen, T., Poikkeus, A.-M., & Nurmi, J.-E. 2015. Positive teacher and peer relations combine to predict primary school students' academic skill development. American Psychological Association. *Developmental Psychology*, Vol 51(4), 434–446.
- Konu, A. 2002. Oppilaiden hyvinvointi koulussa. Tampereen yliopisto. Acta Universitatis Tamperensis 887.
- Kuuskoski, E. 2003. Vertaistoiminta osana ihmisyyttä. Teoksessa J. Niemelä & V. Dufva (toim.) *Hyvinvoinnin arjen asiantuntijat. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus uudella vuosikymmenellä*. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Leskisenoja, E. 2017. Positiivisen pedagogiikan työkalupakki. Jyväskylä. PS-kustannus.
- Lämsä, A.-L. (toim.). 2013. Verkosto vahvaksi. Toimiva vuorovaikutus perheiden kanssa. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Nurmi, U. & Helenius, J. 2013. Opettajan, huoltajan ja oppilaan roolit yhteistyössä. *Reissuvihosta dialogiin. Ideoita kodin ja koulun yhteistyöhön*, 36-37.
- Nykänen, S., Risku, M., & Puukari, S. 2017. Monialainen yhteistyö tukea ja ohjausta tarvitsevien voimavarana. Teoksessa S. Puukari, K. Lappalainen, & M. Kuorelahti (Eds.), *Ohjaus ja erityisopetus oppijoiden tukena*. Jyväskylä: PS-kustannus, 309–321.
- Puusa, A. & Ala-Korttesmaa, S. 2019. Vuorovaikutukselliset työyhteisötaidot asiantuntijatyössä. *Työelämän tutkimus – Arbetslivsforskning* 17 (3), 187 - 201. Saatavilla: <https://journal.fi/tyoelamantutkimus/article/view/87125/46056?acceptCookies=1>.
- Pyhältö, K., Pietarinen, J., Soini, T & Huusko, J. 2008. Luokan-, aineen ja erityisopettajat yhtenäisen perusopetuksen rakentajina. *Kasvatus* (3), 218–234.
- Salmela-Aro (toim.) 2017. Motivaatio ja oppiminen. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Salovaara, R. & Honkonen, T. 2011. Rakenna hyvä luokkahenki. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Soini, T., Pietarinen, J. & Pyhältö, K. 2008. Pedagoginen hyvinvointi peruskoulussa – Opettajat kuormittumisen ja jaksamisen tasapainoilijoina. *Aikuiskasvatus* (4), 245–257.
- Turvaope 2020. Opettajan työssä jaksaminen. Saatavilla: <https://radiopublic.com/turvaope-6NqrRy/s1!28d0a>
- Välijärvi, J. 2017. Oppilaiden hyvinvointi. Koulutuksen tutkimuslaitos 2017. Saatavilla: <https://www.jyu.fi/ajankohtaista/arkisto/2017/04/tiedote-2017-04-19-12-28-54-913449>.

Ajatuksia ja väitteitä luennon tiimoilta
koulun hyvinvoinnista?

Jatka
lausetta

AJATUSTEN PALAPELI

- ▶ JOS OPE VOI HYVIN SITTEN....
- ▶ JOS OPPILAS VOI HUONOSTI SITTEN...
- ▶ JOS KOULUHYVINVOINTI ON REMPALLA
SITTEN .....

- Mitä käsitteet 'hyvinvointi' ja 'terveys' tarkoittavat?
- Kenen työhön niiden edistäminen kuuluu?
- Mitkä asiat ovat minun hyvinvointini kannalta tärkeitä asioita?

MIELENTERVEYDEN KÄSI

RAVINTO JA RUOKAILU

- Mitä söit päivän aikana?
- Muistitko syödä välipaloja?
- Kenen kanssa söit?
- Söitkö rauhassa vai oliko kiire?

UNI JA LEPO

- Mihin aikaan menit nukkumaan?
- Nukuitko tarpeeksi?
- Nukuitko hyvin?
- Heräsitkö pirteänä?
- Oliko päivässäsi mukavia oleskeluhetkiä?
- Ehditkö rentoutua ja levätä?

IHMISSUHTEET JA TUNTEET

- Ketä tapasit tänään?
- Mitä teit perheen kanssa?
- Millainen mielialasi oli päivän aikana?
- Kerroitko jollekin tunteistasi?
- Jaksoitko kuunnella ystävää?
- Mistä olit iloinen tai surullinen?

LIIKUNTA JA YHDESSÄ LIKKUMINEN

- Miten liikutit päivän aikana?
- Liikutitko jonkun kanssa?
- Millainen liikunta on parasta?
- Millaisen olon liikunta saa sinussa aikaan?

HARRASTUKSET JA LUOVUUS

- Mitä hauskaa teit?
- Teitkö jotain luovaa?
- Millaisesta tekemisestä saat mahtavan tunteen?
- Mikä on sinusta kaunista?
- Paljonko olit tietokoneella tai katsoit televisiota?
- Kenen kanssa harrastit?

ARVOT JA PÄIVITTÄISET VALINNAT ELÄMÄN ERI YMPÄRISTÖISSÄ

- Millaisia hyvää mieltä tuovia valintoja teit päivän aikana?
- Mitä arvostat ja pidät tärkeänä elämässäsi?

Miten kuvaan suomalaista
koulua hyvinvoinnin
näkökulmasta?

Nostanko ensin esille
hyvinvointia edistäviä vai
estäviä tekijöitä ja kumpiako
on määrällisesti enemmän?

Kouluviihtyvyyden avaimet (Jantunen & Haapaniemi, 2013).

- Luottamus ja siitä nouseva hyvä vuorovaikutus ovat kasvatuksellisen toiminnan perusta.
- Koulussa on sekä oppilaan että opettajan voitava hyvin.
- Koulun tulevaisuudesta nousevat haasteet liittyvät ennen muuta yhteistyökyvyn oppimiseen, erilaisuuden ymmärtämiseen ja haluun oppia uutta.
- Oppiva ja yhteisöllinen koulu edistää demokratiaa ja osallistumista.
- Koulun on voitava olla itsehallinnollinen, tosien arvojen pohjalta orientoituva.
- Koulun fyysisen ympäristön ja arkkitehtuurin tulee tukea innostavaa ja monimuotoista oppimista.
- Lapset oppivat paljon maailmasta, maailman pitää antaa tulla kouluun.
- Mielikuvituksen vahvistamisen tulisi olla koulun keskeinen tehtävä. Virheistä rankaiseva arviointi kaventaa lapselle luontaista luovaa ajattelua.
- Koulun toiminnan tulee olla lapsilähtöistä.
- Opettajan työn tulee olla uudistavaa teorian ja käytännön vuoropuhelua. Opettaja ei enää voi olla vain tietäjä, vaan ennen kaikkea vuorovaikutuksen ja oman työn kehittämisen taitaja.

Ks. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75195/tr06.pdf>

Hyvinvoivan koulun eetos

Millainen on turvallinen ja hyvinvointia edistävä koulu?

Minkä arvon koulu antaa terveydelle ja hyvinvoinnille?

Millainen on unelmien koulu, jossa kaikilla on hyvä oppia ja tehdä töitä?

Mitkä ovat ne kymmenen askelta, joilla sinne päästään?

Millainen on koulun terveyden uhkakuva?

Minkälaista muutosta halutaan?

Miten eri oppiaineiden opiskelu
on tukenut hyvinvointiani?

Kiitos

